

indenfor den Tid, i hvilken Maksimumsproduktionen var afviklet, og som Tiderne tegnede sig fremefter, laa der ikke heri en Tilskyndelse til at udvide Skibsdieselmotorfabrikken, men tværtimod til at konsolidere sig.

Det af Bestyrelsen til disse Udvidelser bevilgede Beløb androg ifølge Bestyrelsesprotokollen af 6. Januar 1931 ialt 5 644 000 Kr., medens det samlede forbrugte Beløb paa dette Tidspunkt opgøres til ialt ca. 13 Mill. Kr. Hertil kommer til Færdiggørelse af Udvidelserne i den efterfølgende Tid ca. 1 800 000 Kr., saaledes at den samlede Bekostning andrager ialt ca. 14,8 Mill. Kr., hvorved den samlede Overskridelse kommer op paa ca. 9,2 Mill. Kr. Af Bestyrelsens Referater fremgaar det, at Overskridelsen har givet Anledning til Paataale fra Bestyrelsens Side. Det passerede synes iøvrigt at vise, at Udvidelserne er foretaget, uden at der før Arbejdernes Paabegyndelse har foreligget faste Planer og Overslag, og at Ledelsen under Arbejdets Gang ikke har været klar over, hvilke Beløb det drejede sig om.

Udvidelsen af Støberiet var færdig i Maj 1930.

Maskinfabrikken paa Søndre Værft kom i Drift den 1. Marts s. A., og Værkstedso-
g Kontorbygningerne paa Christianshavn blev færdige i Maj Maaned s. A.

Som ovenfor nævnt omfatter de skete Udvidelser Opførelsen af en Fabrik paa Søndre Værft til Fremstilling af mindre Motorer, og om dette Spørgsmaal skal Udvalget gøre efterfølgende Bemærkninger:

Motiveringen for, at man har indrettet denne Fabrik, der kostede 6,2 Mill. Kr., har efter det oplyste været, at man mente, at det, samtidig med at man aflastede Fabrikken paa Christianshavn, var meget vigtigt at kunne optage en konkurrencedygtig Produktion i stor Stil af mindre Diesel-Motorer til Fiskerifartøjer og Lokomotiver, idet man ansaa det for at være af stor Betydning for Firmaet at have en Produktion, der kunde give Virksomheden Beskæftigelse i Tider, hvor Hovedfabrikken, naar Forholdene for Skibsfarten var daarlige, var ringe beskæftiget.

Udvalget kan i Princippet fuldt ud anerkende Berettigelsen af denne Betragtning, idet det utvivlsomt havde været til stor Gavn for Firmaet, hvis dettes Produktion ikke saa ensidig var afhængig af Skibsfartens Forhold, som den efterhaanden er blevet, men Udvalget formener med Rette at kunne udtale, at man har ladet sig lede af en daarlig underbygget Optimisme med Hensyn til Muligheden af at kunne iværksætte og skaffe Afsætning for en saadan Masseproduktion af Motorer med kort Varsel.

I de ovenfor anførte Forhold ligger i Virkeligheden Hovedaarsagerne til den vanskelige finansielle Stilling, som Selskabet saa pludseligt kom i, da Konjunkturerne med Hensyn til Skibs-Dieselmotor-Fremstillingen gik det imod.

I Forbindelse med de store Udgifter, som man havde afholdt til Virksomhedens Udvidelse, ramte det nemlig Selskabets Økonomi haardt, at Driftsresultatet for Maskin-Afdelingen, bortset fra Licensindtægterne; i 1931 var saa daarligt, at der kun var Dækning for selve Driftsudgifterne og intet til Forrentning og Afskrivning, skønt der blev leveret Diesel-Motorer for et samlet Beløb af 21 Mill. Kr.

En Støtte var det, at Skibsværftet endnu havde lønnende Skibsbygningskontrakter, men da ogsaa denne Indtægt i 1932 svandt ind, og Maskin-Fabrikkens Beskæftigelsesgrad i 1932 var yderst ringe, maatte Katastrofen komme, da Virksomheden, som Følge af de trufne Dispositioner, stod fuldstændig blottet for likvid Kapital.

Af Bestyrelsesreferaterne fremgaar det iøvrigt, at Selskabet flere Gange i tidligere Aar har staaet overfor Mangel paa likvid Kapital, men det er ved disse Lejligheder lykkedes enten ved Udvidelse af Aktiekapitalen eller ved Optagelse af Laan at komme udover Vanskeligheden. Som Forholdene laa i 1932, var denne Udvej imidlertid ikke mere aaben.